

Joodse kinderen in kamp Vught

DOCENTENHANDLEIDING

versie 2.0, april 2009

Bijlage Les 1 - punten t.b.v. inleiding over kamp Vught

De makers van de documentaire en het lesmateriaal hebben er bewust voor gekozen om alle aandacht naar het persoonlijke van de kinderen te laten gaan, en de grote historische gebeurtenissen niet apart uit te leggen. Daarom is het van belang dat uw inleiding de juiste context biedt. Vanuit uw eigen lesboek, komt u via de punten nazi-Duitsland, de bezetting van Nederland en de Jodenvervolging uit bij het verhaal van de Joodse kinderen in kamp Vught, en het Kindertransport. Onderstaand vindt u hiervoor aanvullende informatie.

Joodse kinderen in kamp Vught

Kamp Vught, *Konzentrationslager Herzogenbusch*, zoals het kamp officieel heette, was gebouwd om gevangenen te straffen en te laten werken. Het was niet berekend op het verblijf van kinderen. Toch zaten er in de eerste helft van 1943 heel veel kinderen, Joodse kinderen, in het concentratiekamp.

Voordat zij naar Vught moesten, hadden de kinderen al veel meegemaakt. Door allerlei maatregelen van de Duitse bezetter was hun leven ingrijpend veranderd. Zij mochten niet meer naar het zwembad, de bibliotheek, de dierentuin. Mochten geen lid meer zijn van een sportclub en andere verenigingen. Zij mochten ook niet meer naar hun eigen school. De eerste kinderen die in Vught belandden kwamen uit Amsterdam. Daarna kwamen ze vooral uit de noordelijke provincies. De Joodse afdeling van Kamp Vught werd in april overvol.

Vanaf de leeftijd van 4 jaar zaten de kinderen in aparte barakken en zagen zij hun ouders niet of zelden. De kinderen waren totaal van slag en onrustig. Sommigen waren baldadig, anderen werden ernstig ziek, vooral de kleintjes. In de kinderbarakken heersten allerlei besmettelijke ziekten. Rauter, de hoogste leider van de SS, wilde haast maken met het *Judenrein* maken van Nederland. Daarom werd besloten dat mensen die niet werkten weg moesten uit Vught.

Op 8 mei 1943 vertrekt een groot transport, waaronder gezinnen met drie, vier of meer kinderen. Veertien dagen later moeten nog eens 1250 mensen weg, onder wie 300 kinderen. Begin juni gonsden geruchten door het kamp, daarna kwam de zekerheid: "De kinderen moeten weg."

In de barakken werd op de avond van 5 juni een proclamatie voorgelezen: "Op hoog bevel van elders moeten alle kinderen van 0 tot circa 16 jaar het kamp verlaten...". De volgende dag werden de namen bekendgemaakt van de kinderen die moesten vertrekken. Moeders en vaders mochten mee. Het werden de zwartste dagen van het kamp.

Via Westerbork ging het 'Kindertransport' door naar Polen. Drie dagen en nachten duurde de reis. Eindelijk kwam de trein aan in Sobibor, waar alle kinderen, vrouwen en mannen nog diezelfde dag werden vermoord.